

Szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem a vissza
 a szerkesztőségre.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1909. OKTÓBER 27.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 245. SZÁM.

Előfizetési árak:
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy órára . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mítással díjszabás szerint

Csak Magyarországon.

Kassa, okt. 26.

Egy vidéki városban megloptak egy bosnyák munkást. Hogy panaszt tehesen, tolmács gyanánt behívta egy munkástársát, aki szerb ember. Ennek első szava ez volt a törvény előtt:

— Csak Magyarországon eshetik meg, hogy ilyen szegény embert meglopjanak, mint a cimborám.

A rendőri tudósítás aztán beszámolt, hogy a bosnyákot épen a szerb lopta meg. Ugyanazon tolmács ur, aki szerint ilyesmi csak Magyarországon eshetik meg.

Nem tudjuk elképzelni, hogy külföldön káromolni merésznének a gonosztevők azt a földet, melyen élnek, csak hogy elhárítsák maguk felől a gyanút. Ez igazán magyar specialitás. Még sajnosabb, hogy nálunk nemcsak a kis csirkefogók taktikája ez. A nemzetiségi politikusok ugyanezt a politikát üzik. Közvédat emelnek ellenünk Európa előtt, nehogy a külföldnek eszébe jusson őket gyanúsítani holmi politikai suskusokkal, politikai zsebmetsszéssel és szélhámoskodással.

Csak Magyarországon . . . Ha komikus felháborodás fog el ennek az együgyű Glisónak, vagy Pályónak, vagy minekhijjának az esetén, először magunkon kezdjük a sort és édes minmagunk ellen háborodjunk fel. Mert a „Csak Magyarországon“-t mi tettük szállóigévé, mi, született magyarok s a tótok, a szerbek, az oláhok, a szászok már csak mitőlünk tanulták el.

Gondolj csak vissza, türelmes olvasó, utaztál-e már egy valaha Magyarországon, hogy ne hallottad volna ezt a fölkiáltást: no, ilyesmi is csak Magyarországon eshetik meg! Mentél-e enélkül valaha kocsin, hajón, vagy aeroplánon? Mentél-e anélkül templomba, piacra, korcsmába, muzeumba?

Itt a karakterbeli különbség közöttünk, meg a többi Európa közt. Így a reggeli kávéja mellett, kinyugodott és még rezgésbe nem hozott idegekkel mindenki beláthatja, hogy ebben az országban semmivel se történik több ostobaság, vagy komisszóság, mint más, nálunknál boldogabb országokban. Botlások és fogyatkozások még a Klimius Miklós földgyomrabeli országaiban is történ-

nek, nemhogy idefent ne történének, ahol nyűzsög és forr az élet. Hibák nélkül még a Morus Tamás Utópiája sincs, nemhogy ezek a tényleg létező országok volnának, melyeket sűrűn botló, gyarló és fogyatékos emberek laknak. Csakhogy más nemzetek fiai, ha olykor elkecseregnek is a közéleti gyarlóságok ellen, nem a nemzeti, hanem az emberi gyarlóságot szidják és ostromozzák. S főképen nem kötik a világ orrára, ha mi bajuk van otthon s nem szórják tele Európát a saját maguk költötte rossz hírükkel.

Nem, ilyesmi csakugyan csak Magyarországon történhetik meg.

Miniszterek tanácskozása.

(A szerdai minisztertanács. — Uj alapon. — Lányi könyve.)

A kormány távollévő tagjai holnap valamennyien Budapestre érkeznek, hogy résztvegyenek a szerdai miniszteri tanácskozásban. Ezt előreláthatólag Kossuth Ferenc lakásán fogják megtartani, miután a függetlenségi párt vezérének időközben kiujult csuszos bántalma s ágyba kellett feküdnie. Politikai körökben érdeklődéssel várják a kormány szerdai tanácskozását. Azt hiszik, hogy itt fognak először kibontakozni annak az új alapnak a körvonalai, amelyen a parlament mai elemeinek újabb vállalkozásra való csoportosítása megtörténhetik, ha ugyan a válság mostani stádiumában a jelenlegi kormány tagjai egyáltalában hajlandók tovább együttes vállalkozás előkészítésére kísérletet tenni.

A függetlenségi párt belső torzskodása, egyelőre szintén szünetel. A bankesport főemberei jobbadán vidéken tartózkodnak; vezértük, Justh Gyula, tornyai birtokán időzik, s holnap jön vissza Budapestre. A bankesportban nagy agitáció folyik, hogy a függetlenségi párt tömegesen megjelenjen Makón Justh Gyula november hetedikéi beszámolóján.

A csendes napokban élénken foglalkoztatja a politikai köröket Lányi Bertalan volt darabont miniszter könyve, a Fejérváry kormány igazolásáról. Magával a könyv tartalmával kár vitázni. Az alkotmányjogi statisztika, a mely a törvénytelenséget törvényesnek igyekszik feltüntetni s a törvénykönyv formalisztikus felfogásával annak szellemét kijátszani iparkodik, nem új dolog előttünk s bőségesen ismeretes a darabont-korszak publicisztikájából. Azonkívül minden józan gondolkodású ember számára ezek a kérdések már rég el vannak intézve, még pedig a darabontokra igen kedvezőtlen értelemben.

Lányi könyvének tartalma tehát sem nem új, sem nem érdekes, elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt jelentéktelen. De a könyv közrebocsátásának ideje és módja politikai tendenciát árul el.

Ismeretes, hogy e könyv közrebocsá-

tása nyár előttre volt hirdetve. Akkor a könyv megjelenése már annyira bizonyos volt, hogy egy lapban már szemelvények is jelentek meg belőle. De egyszerre elmaradt a könyv, látszólag minden ok nélkül. Talán a válság akkori állása nem kedvezett a közrebocsátásnak.

De a válság mai állása, némely körök felfogása szerint, úgy látszik, előnyös e könyv gyakorlati sikere számára. Mindenestre bizonyos, hogy a parlamenten kívüli kormányzást igazolni akaró műnek közvetlenül a döntés előtt való megjelenése tendenciózus.

Mintha csak az volna a cél, hogy most, amikor folytonosan egy új darabont-korszak sötét képét tárják elénk, egy ilyen kísérlet számára érveket és igazolást szolgáltatasson.

Nincs vasuti katasztrófa.

Egy szegedi találmánya.

Fontosabb, hogy úgy mondjuk: egyenesen világraszóló az a találmány, melyet ma egy szegedi ember, Kotrisz Antal, az államvasutak szegedi üzletvezetője műszaki osztályának és Uray Zoltán helyettes üzletvezetőnek rajzokban bemutatót. Ez a találmány arra van hivatva, hogy a most oly sűrűn ismétlődő vasuti összeütközéseket kizárja, lehetetlenné tegye.

Hogy egy ilyen találmánynak mily óriási a hordereje, azt bizonyítani nem kell. Aki a vasuti összeütközések megállítására készüléket tud konstruálni, feltétlenül bevál, megfelelő készüléket, az megérdemli, hogy a neve halhatatlanná váljon. Töménytelen emberélet megy veszendőbe minduntalan a borzalmas katasztrófák révén. Halottak, nyomorékok maradnak utána. De nem csak vér tapad a sínekhez. Az anyagi kár is nagy, sokszor óriási összegekre rug. És eddig nem volt eszköz, melylyel a tengernyi baleseten segíteni tudtak volna. Az emberi ész tehetetlennek mutatkozott a hatalmas erővel szemben. Összezuzódnak a vonatok és szaporodik egyre az áldozatok száma.

Ma még persze nem lehet tudni, hogy a vasuti összeütközéseket megakadályozni akaró szegedi találmány bevál-e a valóságban. De már az is jelentős lépés, hogy ezen a téren történik valami. Egyik találmány megszült, tökéletesíti a másikat és így nincs kizárva, hogy a Kotrisz Antal által fölvetett eszme valamikor rendkívül nagy szolgálatokat tesz az emberiségnek.

A mozgásban lévő vonatok biztonságát a szegedi feltaláló villamos erővel konstruálja. Olyan formában, hogy a pálya mentén bizonyos távolságban úgynevezett védett területek lennének. Főképp állomások közelében, veszélyes kanyarulatoknál, váltók, alagutak előtt, mert szomorú példák igazolják, hogy legfőképen ilyen helyeken történik vasuti összeütközés. A védelmet a pályatest fölött elhuzódó villamos vezeték alkotná, ami, ismételjük, nem az egész pályatesten volna, mert ez lehetetlen is, hanem csak egyes veszélyesebb pontokon és ott, ahol szükségesnek látszik.

Minden mozdony erőforrásokkal: villa-

mos akkumulátorokkal lenne ellátva s ez egy szerkezettel volna összefüggésben, melyet a mozdony fékezőire alkalmaznak. (A szerkezet maga a feltaláló titka.) Ha most már a vonat egy védett helyre bejut, a villamosság önmagától működésbe jön s tovább adja a jelzést arra a távolságra, amely villamos huzalokkal védve van. Ha esetleg egy vonat szemközt, vagy a haladó vonat után jön, annak mozdonya átveszi a villamos áramot, a fékező nyomban automatikusan működik s mindkét vonatot megállásra kényszeríti.

Pékmunkások sztrájkja.

—
Boycott a mesterek ellen.

—
Nagyobb bért követelnek.

Ma éjjel három kassai pékműhelyben: Balluch József, Berzáczy Mihály és Farkas Adolf pékmestereknél, a sütősegédek beszüntették a munkát. A mesterek minden előzetes értesítése nélkül a szakszervezet kiemelte a munkásokat. Ennek a munkaszünetesnek előzménye az árszabálymozgalom. A pékmunkások ugyanis új követelésekkel léptek fel, melyekre vasárnapig kellett válaszolniok a pékmestereknek. A sütőmunkások követelése a következő:

Kilenc órai munkaidő, 10 óras keretben. (Eddig 10 órai munkaidő volt 12 óras időkeretben.)

Az alkalmazásban levő munkások és segédmunkások részére heti két korona bér-emelést követelnek. Így, például, egy helfer, 16 korona heti fizetés helyett 18 koronát igényel.

Az új fizetéseket a következőleg szabták meg: 1) *sütő* (Helfer) 16 korona kezdő fizetés; 2) *dagasztó* (miser) 14 korona kezdő fizetés; 3) *segédmunkás* (judlic) 10 korona kezdőfizetés. *Élelmezés* címen hetenkint 15 koronát követelnek, azonkívül, minden eltávozás után *egy kiló fehér kenyert*. Ha a sütőmunkás nem akarja elfogadni a pékmester által telajánlott lakást, akkor hetenkint 2 korona lakbért követelhet.

Munkásközvetítés csak a szakszervezet részéről eszközölhető.

Ezek a feltételek, hetenkint majdnem 8—10 koronával emelnék a munkások bérét. Ilyen horribilis munkabéremelést azonban a mai nehéz gazdasági viszonyok között, a pékmesterek képtelenek elviselni. A pék ipartársulat foglalkozott is a kérdéssel a mesterek egyértelmű kijelentették, hogy a munkások *lehelenséget követelnek*. Vasárnapra volt kitérve az árszabály módosítás elfogadásának vagy megtagadásának határnapja, s ezen a napon a kassai mesterek 2 hétre törvényesen felmondták az összes munkásoknak.

A szakszervezet erre a visszautasításra azzal felelt, hogy elrendelte a részleges sztrájkot. Ma éjjel három munkaadót bojkottáltak, míg a többi mesternél még dolgoznak. Ezzel az egyesekre mért bojkottal akarják egyenkint rászorítani a mestereket az új árszabály elfogadására.

A részleges sztrájk még egyelőre nem érezteti hatását, mert a mesterek támogatják egymást. Ha a bojkottált mesterek üzembelen némi csökkenés is állott be, azért a legszükségesebb szállításokat ki tudják elégíteni. Balluch József műhelyéből 5 munkás, Berzáczy Mihály műhelyéből 4 munkás és Farkas Adolf műhelyéből 11 munkás lépett ki s minden felmondás nélkül abbahagyta a munkát.

Farkas Adolf ma följelentést tett a rendőrségen, hogy üzletvezetőjét *életveszélyes fenyegetéssel terrorizálta a szakszervezet*. A panaszt Juhász Mór rendőrfogalmazó vette fel s megindította az eljárást.

A pékmesterek el vannak tőkélve a végső harcra. A szakszervezet ellen a rend-

őrség oltalmát kérik s remélik, hogy a közönség is velük lesz. Ma délután újabb tanácskozásra gyűlnek össze a mesterek s valószínűleg általános kizárással felelnek a munkások bojkottjára. A sztrájk tárgyalásokat az iparhatóság fogja vezetni. A mesterek katonai segítséget kérnek az élelmezési raktárból a közönség élelmezési szükségleteinek előállítására végett.

HIREK.

— Abauj-Torna vármegye a készpénzfizetésért. Abauj-Torna vármegye törvényhatósági bizottsága, tegnap megtartott közgyűlésen magáévá tette Árva vármegye átiratát, melyben a társ törvényhatóság a közös jegybanknál a készfizetések felvételét sürgeti. A vármegyei közgyűlés elhatározta, hogy hasonló értelemben fölír a pénzügyminiszterhez s felkéri hogy a készfizetések ügyében haladéktalanul tegye meg a kellő intézkedéseket.

— A vármegye és a kassai közkórház. Abauj-Torna vármegye tegnapi közgyűlésén elhatározta, hogy a Kassán létesítendő új kórház építési költségeihez 150 ezer koronával hozzájárul. Az eredeti tervzetben Abauj-Torna vármegye hozzájárulása 200 ezer koronába van főlvéve. Most ennek a még hiányzó 50 ezer koronának a kiegészítése a városra marad, ami által a kórházügy újabb komplikációk elé jutott, mert Kassa algha lesz abban a helyzetben, hogy eddigi nagy áldozatkészségét újabb kiadással tetézze.

— Sztrájk a felsőbb ipariskolában. A kassai állami felsőbb ipariskolában ma sztrájk üdött ki. Az intézet harmadéves növendékei a szokásos időben nem jelentek meg az előadáson s valamennyien szolidárisan elhatározták, hogy amíg egy megsértett társuk elégtételt nem kap, addig nem lépik át az iskola küszöbét. Az ifjuság tüntetése abból keletkezett, hogy *Hinsenkamp* állítólag Bernát igazgató az egyik növendékkel sértő módon bánt el. Ma délelőtt sikerült azonban az ellentéteket elsimítani s a délután folyamán a III. osztályu növendékek megjelentek az előadáson.

— A szocialisták és az Uránia színház. A következő sorokat kaptuk: Abból az alkalomból, hogy a kassai szocialdemokrata párt vasárnap az Uránia színházban tartotta meg gyűlését, a Felvidéki Ujság neki támad a színháznak, engem pedig úgy állít oda, mint a szocialisták főpatronusát. Eddig minden bokorból azt hallottam csiripelni, hogy klerikális, sőt antiszemita vagyok, most meg egyszerre az a bűnöm, hogy a „zsidógyerekek által vezetett nemzetközi szocialistáknak vagyok a pártfogója”. — Amint eddig nem törődtem, ezuttal sem törődöm ezekkel a tendenciózus és ostoba híresztelésekkel, de mivel a jelen esetben megint az Uránia színház ellen indítandó mozgalomról is szó van, ki kell jelentenem, hogy az Uránia színház a választmánynak azon korrekt határozata alapján lett népgyűlés céljaira kiadva, melylyel kimondotta, hogy a színház, amely egyformán az egész közönség rokonszenvére, de egyuttal jövedelemre is szorul, mindenkinek kiadandó, aki egy délelőtti 40 koronát. fizet. Ez a tényállás. Hogy azután az Uránia-színházban megtartott népgyűlés a püspök és praelátus urak megtámadására fog alkalmat szolgáltatni, ezt mi nem tudhattuk s hogy ez megtörtént azt a magunk részéről annál inkább őszintén sajnáljuk, mert hiszen ezek a főpapok ami egyesületünknek lelkes és áldozatkész védnökei. Választ-

mányunk bizonyára meg fogja találni a módját annak, hogy jövőben az egyesület védnökei legalább az egyesület helységében támadásnak kitéve ne legyenek. Ez elemi kötelességünk védnökeinkkel szemben, de viszont mi is elvárhatjuk mindenkítől, hogy közérdektől intézményünket ne akarják a pártok és küzdelmeinek martalékaul odaadni. Kassa, 1909. október 25. Dr. Ékes Lajos v. tanácsos, a V. E. és az Uránia-színház igazgatója.

— Tifusz Kassán? A városban rémhírek terjedtek el, hogy kiűtött a tifusz s eddig már több megbetegedés történt. A hírek szerint, vízvezetéki víz okozta volna a megbetegedést. Mi nem szoktunk felülni a szóbeszédnek, de éppen a közönség megnyugtatása érdekében fölírte fontosnak tartjuk, hogy a hatóság is méltassa kellő figyelemre ezen híreket s ha azok a valóságnak meg nem felelek — ami igen valószínű — akkor adjanak cáfolatot, illetve hivatalos felvilágosítást. Első sorban a közegészségügyi hivatal kötelessége felvilágosítani a közönséget, miben áll a dolog.

— Az ál-Orth Jánost leleplezték. Painesville északamerikai községben hónapokkal ezelőt feltűnt egy idős ember, aki azt híresztelte magáról, hogy ő az eltűnt János főherceg, aki Orth János néven tudvalevően Amerikába ment s ott állítólag hajótörést szenvedett. Más bizonyítéka nem volt, mint egy régi arckép, amely hasonlított a királyhoz, illetőleg az atyjához, Ferencz Károly főherceghez. Azonkívül tudott egyet mást a Habsburg-ház családi viszonyairól, intelligenciája és műveltsége azonban oly csekély volt, hogy csakis amerikai embereket téveszthetett meg, akik nem tudták, hogy milyen nagyműveltségű férfiú volt János főherceg. A nyelvtan legelemibb szabályaival sem volt tisztában ez az ál-Orth János, akít most Förster báró clevelandi magyaroszátrák konzulnak sikerült teljesen leleplezni. Az öreg ember önként bevallotta, hogy nem azonos a volt osztrák főherceggel és hogy annak sorsáról csak újságközlemények és a ponyvairodalom termékei révén szerzett tudomást. Azt mondja, ő csak meg akarta tréfálni az Amerikában élő osztrákokat, akik többször figyelmeztették Ferencz József királlyal való hasonlóságára. Ugy látszik azonban, az egész Orth János-ügy még sem volt oly céltalan természetű, mint amilyennek ez a leleplezett ámitó most feltűntetni szeretné. Ugyanis ugyancsak Förster konzul előtt bevallotta, hogy egy író segédkezésével a közel jövőben könyvet szándékozik kiadni, amelyben elmondotta volna a „Margharita” hajó elsüllyedését, csodálatos megmenekülését, továbbá, hogy kicsoda élményeken ment azóta keresztül. A főherceg csodálatos megmenekülése című fejezet már el is készült, de a ráfordított munka most természetesen kárba veszett.

— Milyen idő lesz? Meteor jelent a lapunknak: Az október 26—27. és 28. iki változási napokon, vagy közvetlen ezek körül kiadós csapadékos idő várható, mely egyszerűs mind erősebb lehűlést, esetleg derűs időt is hozhat, ha a napon ciklonos hatások lesznek észlelhetők. November hó változási napjai 4, 9, 11, 17, 20, 22, 24 és 27-re esnek. Ezek közül a legerősebb hatásuk: 4, 9, 17, 24 és 27. A 4-iki állandóbb és enyhébb szárazabb jellegű; a 9-iki változó, de inkább szeles, esetleg hűvös, vagy hideg; a 17-iki enyhe; a 24-iki szeles, vagy viharos, hideg jelleggel és csapadékkal, melyre a 27-én beálló és nálunk nem látható teljes holdfogyatkozás csökkentőleg fog hatni.

— Egy cég fotografiája. Érdekes fotografiát fest a Pesti Hírlap az Első Fiumei Aszfaltgyárról. Minket azért is érdekel ez a jellemzés, mert a fiumei aszfaltgyár a legutóbb Kassán is közmunkára pályázott, sőt hír szerint az egyik kassai vállalkozó is az

ő sűrőmanja. A Pesti Hírlap abból az alkalomból ír a fiúmei aszfaltgyártól, hogy az a fiúmei gyárat be akarja szüntetni s Szegeden akar egy modern telepet létesíteni. Ha ez igaz — írja a fővárosi lap — akkor Szegeden fogalma sincs a tanácsnak arról, hogy mi az az aszfaltgyár. Mi megmondjuk. Egy üst, amiben a bányában termelt és tisztított aszfaltanyagot főzik és kavargatják, Budapesten minden utcában felállítanak egy ly „gyárat”, ha aszfaltoznak. Mert az igazi gyár a bányával kapcsolatos és fájdalom, nem valószínű, hogy Szegeden aszfaltbányára bukkantak volna. Mi célja lehet tehát az u. n. Fiúmei aszfaltgyárnak a Szegednek betervezett kérésével? A város urai ezzel is gyorsan tisztába jöhetnek, ha a fővárosi lapokat néhány hétre visszala-
pozzák. Mi is, más lap is bőven megírta, hogy a Fiúmei aszfaltgyár hangzatos címe mögött egy Pollák nevű brünni ügynök szerepel, aki ily módon akarja az osztrák aszfaltját becsémpészni a magyar közszállításokba. Hogy e jeles cég mily nemtelen eszközökkel dolgozik, legjellemzőbben az világítja meg, hogy a kereskedelmi miniszterium az elbírálás alá tartozó közszállításokból kiltotta, sőt hasonló rendelkezésre a belügy-miniszteriumot is fölkérte. Ezzel egy füst alatt felhívjuk gróf Andrássy Gyula figyelmét arra, hogy a szóban forgó ügy feltűnően hosszú idő óta hever miniszteriumában elintézetlenül, amit pedig az ő közmondásos korrektége mellett egyáltalán nem lenne szabad megtérnie. Szeged városa tehát ilyen megbélyegzett vállalattal áll szóba, s még komolyan akar azzal tárgyalni holmi gyáralapításra nézve. Ezt pedig mégse lehetett szó nélkül hagyni, már azért se, mert semmi kétségünk sincs a tanács becsületes jóhiszeműségében.

— Három év múlva. Szombat délután a király jelenlétében az osztrák császárvárosban is felszállt monoplánjával Blériot Lajos, az aviatika úuepelt hőse. Blériot pénteken érkezett Bécsbe és csak természetes, hogy az osztrák újságírók egész tömege ostromolta meg intervjúért. Az aviatikus igazi francia kedvességgel mondta el talán már ezredszer, hogy 37 éves, hosszú évek óta foglalkozik a repüléssel, ezt és ezt érezte, mikor a csatorna fölött lebegett stb.

A sok interjú között akad azonban olyan is, a mely új és érdekes dolgokat hoz Blériot-ról. A Zeit egyik munkatársa folytatta ezt a beszélgetést a francia mérnökkel, akihez a sablonos kérdések után így szólt:

— Ön, aki oly szorgalommal dolgozik a repülés tökéletesítésén, bizonyára választ adhat nekem arra a kérdésre, vajjon mennyi idő múlva lesz a repülés oly tökéletes és biztos, hogy minden ember, mondjuk minden nyárspolgár, épp oly nyugodtan szálljon be a repülőgépre, mint ma az autombilba?

A kérdés bizony kicsit merész volt, de Blériot-t ez sem ijesztette meg. Kis ideig gondolkodott, de aztán határozottan és röviden csak ennyit felelt:

— Három év múlva!

A bécsi újságíró, aki maga is foglalkozik az aviatikával, kissé rövidnek találta ezt a terminust. Meg is kérdezte Blériot-t:

— Nem gondolja ön, hogy ez az idő kicsit rövid ilyen cél eléréséhez?

— Nem, — mondotta Blériot egyszerűen, de határozottan — három év múlva...

— Tüz Wieland Ákosnál. Márkusfalván a Wieland Ákos tulajdonát képező nagy csűr az összes takarmánnyal, egy istálló és hat család lakház pénteken délután a tűz martaléka lett. A kár 80.000 korona. A tűz alkalmával nagy pánikot okozott az a rémhír, hogy két gyermek a füstben megfullt, ami azonban szerencsére valótlannak bizonyult. A tűz különben átsapott Máriaassy Ödön gazdasági udvarába is, ahol a jégvermet hamvasztotta el.

Torna cipők

az összes tanintézetek előírása szerint
32—35-ig K. 2.— 35—41-ig
K. 2'60

Fegyházkötésű

gyermekharisnyák (patent kötés)
36 fillértől feljebb kapható

Kirez Vilmosnál

„TURUL” cipőüzlet elkülönített osztályában, KASSA, Fő-utca 26. szám.
Cimre kérem ügyelni!!!

Színház.

Színházi műsor:

KEDDEN: Passe-Partout. (Szinjáték.)
SZERDÁN: Passe-Partout.
CSÜTÖRTÖKÖN: Szobalány. (Énekes bohózat.)
PÉNTEKEN: Elnémult harangok.
SZOMBAT: Hoffmann meséi (Operet.)
VASÁRNAP: d. u. Buborékok.
este A tótleány. (Énekes népszínmű)
HÉTFŐ: d. u. Iglói deákok.
este: A biboros.

— A Passe-partout bemutató előadása. Izgalmasan érdekes francia színművet mutat be ma este a kassai Nemzeti Színház. Thurner Georges, a hirtelen feltűnt kiváló író Passe-partout című színművét adják ma először. A darab cselekménye a párizsi újságíróéletből meríti mindvégig érdekes cselekményét. Hőse egy nagyhatalmu francia szerkesztő. Ezt a kitűnő szerepet Majthényi László játssza. Igen jó szerephez jut Fáy Flóra, Harsányi Margit, Bodrogi Lina és Bársony. A francia újdonság a Nemzeti Színházban nagy sikert aratott s diadalal járta be a vidéki színpadokat. Az újdonságot holnap megismétlik.

TÁVIRAT — TELEFON.

Eredménytelen tárgyalások?

Budapest, okt. 26.

A király akarata sem volt képes a koalíciót összeabincsolni. Az az idő, melyet így a válság kibonyolítására fordítottak, tehát teljesen hiábavaló volt.

A holnap délelőtti minisztertanácson Kossuth ki fogja jelenteni, hogy a koalíció fentartása lehetetlenség és kérni fogja Wekerle, hogy ezt jelentse be a királynak is. Egyúttal kérni fogja, hogy tolmácsolja a király előtt Kossuth azon véleményét, hogy az alkotmányosság értelmében és a válság megoldására való tekintettel is nevezze ki a többségből az új miniszteriumot.

Politikai körökben biztosra veszik, hogy Andrássy a napokban ismét meghívót kap a királyhoz. Wekerle pénteken utazik Bécsbe és szombaton jelenik meg a királynál. Lehet, hogy még szombaton meg lesz a döntés.

Ezt megelőzi a függetlenségi párt, alkotmánypárt és néppárt intézőbizottságainak gyűlése.

Agyonlőtt japán herceg

Szentpétervár, okt. 26.

Itó japán herceget, egy koreai, amikor éppen az orosz pénzügyminiszterrel beszélgetett, agyonlőtte.

Blériot Aradon.

Arad, okt. 26.

Blériot nejjével ma Aradon keresztül Romániába utazott. Az állomáson Fábrinak,

az Acsev. igazgatójának leánya csokrot nyújtott át Blériot nejjének, amit Blériot avval az ígérettel köszönt meg, hogy eljön még Aradra is és ott fel fog szállni.

A budapesti postalopás.

Budapest, okt. 26.

A nagy postalopás tetteseit még mindig nem sikerült kinyomozni. A 41. számú postahivatal összes tisztviselőit ideiglenesen felfüggesztették.

Az új budapesti hadtestparancsnok.

Budapest, okt. 26.

Schreiber Viktor a volt kolozsvári, most budapesti hadtestparancsnok ma vette át a hadtestét.

Az opera csalója.

Budapest, okt. 26.

A budapesti operánál nagy csalásnak jöttek nyomára. Grósz Gyula az opera irodájának írnoke évek óta nagy visszaéléseket követett el, ma letartóztatták.

Egy tót bank üzelmei.

Eperjes, ok. 26.

A lipótszentmiklósi tót bank emberei automobilon bejárák egész Sáros megyét és arra iparkodnak rábeszélni a tót lakosságot, hogy pénzt ne a magyar pénzügyintézetekben, hanem náluk helyezték el. Mindjárt befizetési lapokat is hagytak az illetőknél. 500.000 korona az az összeg, melyet ez a tót bank a magyar pénzügyintézetektől elvont.

Bomlás a keresztényszocialista pártban.

Budapest, okt. 26.

A vasárnap megalakult keresztényszocialista politikai pártban már is bomlás állt be. A párt ugyanis Szapáry Pál grófot készült elnökövé választani, aki arra aspirál, hogy egy esetleges Khuen Héderváry kabinetben kereskedelmi miniszter akar lenni. Gieswein Sándor erre kijelentette, hogy faképnél hagyja az egész pártot.

— Különös figyelmébe ajánljuk a nagyközönségnek azokat a női divatkeltőket, melyek feltűnő olcsó áron árusítottak a Széman testvérek cég fő-utca 62. számú áruházában. Mindenki, aki vásárolni akar, hasznára lehet a cég kirakatainak megtekintése, hol meggyőződést szerezhethet az áruk olcsóságáról és az áruk kitűnő minőségéről.

Uránia színház.

Tulajdonos: A Városszépítő Egyesület.

MŰSOR:

1909. okt. 26. és 27-én este fél 7 és háromnegyed 9 órakor.

Napoleon és hadjáratai. (Két részben).
Három szomszéd. (Komikus szerelmi histórai.)

A rheimsi repülőgépversenly. (Szenzációs természet utáni felvétel.)

Helyárak: Páholy 6 és 9 korona. Középszéksék 1 K. 50 fill. I-ső hely (oldal-zárszék) 1 K. 20 fill. II-ik hely 90 fillér. III. hely 50 fillér.

Jegyek előre válthatók Quirsfeld János ur üzletében Fő-utca 51. és Radó Béláné dohánytőzsdéjében Deák F. utca 16. Színházi pénztár nyitva 7 órától.

Szerdán délután 3 órakor gyermekelőadás fél helyárakkal.

Nagyságos Asszony!

mielőtt őszi bevásárlásait eszközölné, ne mulassza el megnézni

Gombos Jenő

női ruhaszövet, selyem és
finom mosó-kelméit

Kassa, Fő-u. 39.,

ahol kizárólag elsőrendű áruk szigorúan a legutolsó divat szerint kaphatók.

Divatos selymek:

Moire Niagara 120 cm. széles estélyi ruhára;

Crepe Hector 120 cm. széles látogató ruhára.

Fleur de Velour és **Cotele gláce** 80 cm. széles. Kabát kombinatio.

Blouz selymek: Moire raye és Surah Ecosais.

Legujabb szövetek:

Homespun és diagona Cheviot, Serge-Kamgarn kosztümre minden létező divatszínben.

Bluz-kelmék. Fekete-kelmék. Bársonyok.

Sealskin-plüs

130 cm. szélességben kabátra.

Elragadóan szép Modellek: Selyem juponok és luxus fehéreneműekben.

Elismert szolid üzlet!

Az összes újdonságokból mintákat készíttünk küldök.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hugyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

EPERJES.

Igazgatóság: **BUDAPEST.** IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zaro, Spalato, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castelnovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22 $\frac{1}{2}$ óra, Cattaróig csak 26 óra.

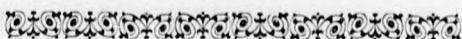
Fiume-Velence: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

Látható írású

ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minisztérium 4965. ein. szám alatt az állami tanintézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállítás legmagasabb kitüntetés Grand Prix!

A látható írású ADLER írógép elismerve az írógépek remeke! Azon előnyök, melyek más írógépeken egyenként észlelhetők itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságl!

Rendkívül egyszerű kezelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a legtartósabb írógép!

Magyarországi vezérképviselő **John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körut 22.

Prospektus is mintára ingyen és bérmentve.

Szatocscok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló“ kiadóhivatala.

Kossuth Lajos-utca 16.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel: tétélek mellett eladók. :: Bővebbet Dr. **SZAUBERER** és Dr. **HERCZ** ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Bügler-kávéház!

Kassa, Fő-utca 99, szám.

Modernül átalakított, szolid alapon vezetett polgári kávéház. Új tekeasztalok, kitűnő kiszolgálás, tisztán kezelt kassai borok és kávéházi italok. Külön szobák társaságok számára.

Pártfogást esd!

NÉMET LAJOS, tulajdonos.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban:

Farkas Adolf

villanyerőre berendezett sütődéjének elárúsító helyei: Fő-utca 3. — Fő-utca 105. — Kossuth L. utca 2. — Mészáros-utca 62. — Nagyludmány-utca 12. szám alatt.

Olcsó kenyér! Olcsó liszt!

Kenyer árak: 1 kg. barna kenyér 16 kr. 1 kg. fehér kenyér 18 kr. Nagy barna kenyér 45 kr. Nagy fehér kenyér 50 kr. Graham kenyér 12 kr. — tiszt árak: 0-ás 25 kr., 2-es 24 kr., 4-es 23 kr., 6-os 22 kr. 7-es 21 kr. Rozsliszt: 1-es 22 kr., 2-es 20 kr.

8 drb. sütemény 10 kr.

Farkas Mátvás

hygienikus **BORBÉLY-ÜZLETE** Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)

Pontos és tiszta kiszolgálás. Abonens vendégek részére kívánatra külön fiók. Mindennemű munkák készíttetnek. — Illatszer nagy választékban kaphatók.